

## Danmarks placering i det internationale samfund: noter

### Modul 01

A) Skriv korte noter: Hvad lavede Danmark i:

|                    |
|--------------------|
| Balkan i 1990'erne |
|--------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Balkan området var præget af borgerkrig og etniskudrensning. Danmark var meget aktiv i balkan hvor de under FN-flag sendte over 1.300 mand til rådighed. Det var fredsbevarende styrker, mens udover overvågning og selvforsvar, kunne de også blive indsat i regulære kamphandlinger. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                    |
|------------------------------------|
| Mellemøsten i 1990'erne og 00'erne |
|------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Danmark udførte en mere selvstændig udenrigspolitik. Danmark deltog i Iraks krigen sammen med USA, uden FN's tilladelse. Danmark deltog også i golfkrigen i 1991, hvor Danmark deltog i flådeblokaden. Danmark kan have deltaget med at opretholde et godt venskab til USA. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

B) Hvad har Danmarks nye, aktivistiske udenrigspolitik været præget af?

|                           |
|---------------------------|
| 1. En øget militarisering |
|---------------------------|

|                                     |
|-------------------------------------|
| 2. En stærkere internationalisering |
|-------------------------------------|

|                                 |
|---------------------------------|
| 3. En lav grad af europæisering |
|---------------------------------|

|                               |
|-------------------------------|
| 4. En kraftig USA-orientering |
|-------------------------------|

B) Hvordan er den øgede militarisering kommet til udtryk i:

|                |                                                                                              |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Østersøområdet | Danmark har med sin tilstedeværelse og samarbejde fået Estland, Litauen og Letland med i EU. |
| Balkan         |                                                                                              |
| Mellemøsten    |                                                                                              |

C) Hvornår havde Danmark sidst ageret så *militært* på den internationale bane?

|       |  |
|-------|--|
| SVAR: |  |
|-------|--|

## Modul 02 Opgave 1:

Små øvelser om FN og NATO

Med udgangspunkt i videoen <https://vimeo.com/292112864>

A. Overordnet set om Danmarks medlemskab af FN og NATO

FN

|                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Hvornår blev Danmark medlem af FN?                                   | 24. oktober 1945                                                                                                                                                                                                                                        |
| 2. Hvad siger videoen om, hvorfor Danmark valgte at blive medlem af FN? | Danmark blev medlem af FN på grund af at man handlede og havde et for godt venskab til England. Det kunne sovjet ikke lide, det vidste de ved at have tropper på Bornholm. Man meldte sig ind for at neutralisere forholdet til både Sovjet og England. |
| 3. Hvad betød medlemskabet af FN for dansk udenrigspolitik?             | Medlemskabet betød at Danmark ikke havde lige så meget spænding mellem sovjet.                                                                                                                                                                          |

## NATO

|                                                                           |                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4. Hvornår blev Danmark medlem af Atlantpagten (NATO)?                    | 4. april 1949                                                                                                                       |
| 5. Hvad siger videoen om, hvorfor Danmark valgte at blive medlem af NATO? | Danmark blev medlem af NATO så man kunne beskytte sig selv.<br><br>Sovjet havde tropper på bornholm, som gav danmark en usikkerhed. |

B. I videoen opstilles nogle overordnede træk, der karakteriserer hhv. FN og NATO. Hvilke?

Under tabellen står 2 udsagn. Placer de to udsagn korrekt!

|      |                                   |
|------|-----------------------------------|
| FN   | Langsigtet, fokus på værdipolitik |
| NATO | kortsigtet, fokus på forsvar      |

Udsagn A: Langsigtet, fokus på værdipolitik

Udsagn B: kortsigtet, fokus på forsvar

C. efter 1989

Efter 1989 vurderer man, at der ikke længere er brug for så meget "hård magt".

Hvad betyder egentlig hhv. "hård magt" og "blød magt"?

Vælg den korrekte definition (under tabellen)

|           |                                                                                                                                       |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hård magt | a. specielt militær magt, men også økonomisk magt, som kan anvendes af stater, virksomheder og institutioner til at presse andre med. |
| Blød magt | b. en langsigtet strategi for international fred og samarbejde - typisk kulturel magt, f.eks. udbredelse af værdier og demokrati.     |

c. en langsigtet strategi for international fred og samarbejde - typisk kulturel magt, f.eks. udbredelse af værdier og demokrati.

d. specielt militær magt, men også økonomisk magt, som kan anvendes af stater, virksomheder og institutioner til at presse andre med.

D. Hvilken af de to organisationer (FN og NATO) repræsenterer hhv. hård og blød magt?

| Organisation | Magttype  |
|--------------|-----------|
| FN           | blød magt |
| NATO         | Hård magt |

## **Modul 02: Opgave 2 om Internationalisering, den svage europæisering, hældningen mod USA**

A) Efter den kolde krig skete der en øget internationalisering af den danske udenrigspolitik.

Ifølge teksten kom det til udtryk på 3 områder: EU, NATO og FN.

Skriver noter omkring Danmarks holdning i tabellen ud fra hver af de tre områder:

|      |                                                                                                                                   |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| EU   | Danmark må trække sine tropper tilbage fra balkan landene, da EU er uenige.                                                       |
| NATO | Danmark er tilhænger af NATO, og Danmark har ikke kun støttet men aktivt bakket op om USA og de skridt/beslutninger de har taget. |
| FN   | FN bliver prioriteret og der skabes en ny tiltro til at FN er et vigtigt redskab til at skabe fred.                               |

B) Teksten nævner at der i den nye, danske aktivistiske udenrigspolitik var en lav grad af europæisering. Hvordan kom det til udtryk?

Dine noter:

Danmark står uden indflydelse i EU, når det handler om forsvarsmæssige forpligtelser. Selv når det er fredsbevarende opgaver.

C) Teksten nævner at Danmarks udenrigspolitik havde en kraftig USA-kurs efter 1989. Hvordan kom det til udtryk?

Dine noter:

Det kom til udtryk ved et præsidentbesøg i København, samt at Danmark har fulgt amerikanske linjer når der skulle tages beslutninger. Fx med den kolde krig, 11 september med afghanistan.

### **Modul 03: Krigsmaskinen: Bush, Blair og Fogh**

Skriv nogle kommentarer omkring, hvordan dokumentarfilmen skildrer Danmarks "nye", aktivistiske udenrigspolitik, med udgangspunkt i nogle af de punkter, vi har arbejdet med de sidste 2 moduler.

A. Danmarks militarisering, europæisering + hældning mod USA:

|                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hvordan skildrer dokumentarfilmen Danmarks øgede militarisering? | <p>Man kan se det ved den desperation Danmark har når det kommer til at følge USA og at Danmark gerne vil være med og have magt i forhold til Irak.</p> <p>De vil have en finger med i spillet, og det kommer tydeligt til udtryk når de snakker med USA.</p>            |
| Hvordan skildrer dokumentarfilmen Danmarks svage europæisering?  | <p>Danmark vælger ikke at lytte til hverken EU eller FN, dette viser at Danmark er ligeglad med, hvilke "regler" der er.</p> <p>Danmark vælger og fokuserer på deres egne interesser og ikke de samlede interesser i Europa.</p>                                         |
| Hvordan skildrer dokumentarfilmen Danmarks hældning mod USA?     | <p>Danmark overtager EU formandskabet i juni, og har en stor rolle i at få Europa med på ideen om at gå i krig mod Irak.</p> <p>Anders Fogh beskriver sit venskab til Bush, og giver udtryk for at Danmark har en stor rolle i Washington på grund af dette venskab.</p> |
| Hvilken rolle spillede FN i beslutningen om at gå ind i Irak?    | <p>Storbritannien vil gerne gå med USA i krigen, men de vil ikke gå med til det ved mindre man har et FN mandat.</p> <p>De andre lande vil gå igennem FN får at få et FN mandat, eller få FN til at give dem lov til at lave en aktion</p>                               |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>hvis Hussain ikke vil lade FN undersøge om de har biokemiske eller atomvåben.</p> <p>FN lavede en resolution, hvor Hussain skulle undersøges om han havde våben i Irak. Undersøgelsen viser, at Irak ikke har nogen våben som de ikke må have.</p> <p>FN giver ikke mandat, så Bush vælger at handle selv.</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### B. Begrundelserne:

|                                                                        |                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hvad var George W. Bush' begrundelse for at gå i krig mod Irak?        | Han siger at et regime som Irak ikke skal true USA og resten af verden med biokemiske våben eller atomvåben.                                 |
| Hvad var Anders Fogh Rasmussens begrundelse for at gå i krig mod Irak? | Anders Fogh overbeviser folketetinget og Danmark om at Irak har atomvåben og at vi bliver nødt til at stoppe ham inden han gør noget mod os. |

#### C. Din holdning:

Jeg synes at det er helt vildt at så store lande som USA og Storbritannien vælger ikke at lytte til den data og oplysninger de får. At man ikke vælger at lytte til eksperter som siger Irak ikke har gjort noget de ikke må, er helt vildt. Det som om de har været fast besluttet på, at det bare var sådan, eller at de bare var ligeglade og bare ville i krig.

At man også i et land som Danmark vælger at undlade en så vigtig detalje om at Irak ikke har noget atomprogram, i det Folketinget skal til at stemme om hvorvidt vi skal deltage i krigen er helt sindssygt i min verden.

Og det viser bare hvor snæversynet hele verden har været når det kommer til Irak krigen.

## Modul 04

Analyse af Anders Fogh Rasmussen: Hvad skal det nytte? (2003)

|                                                                    |                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hvem har frembragt kilden?                                         | Anders fogh Rasmussen                                                                                                                                                                                              |
| Hvornår er kilden frembragt?                                       | 2003                                                                                                                                                                                                               |
| Hvad er kildens syn på indholdet i en aktivistisk udenrigspolitik? | <p>Anders Fogh mener ikke, at vi i Danmark eller i Europa kan beskytte os selv mod terror og andet, uden hjælp fra USA.</p> <p>USA er de eneste der har midlerne til at bekæmpe hussian. kal ikke være passive</p> |

|                                                                                                                    |                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hvordan vurderer Anders Fogh Rasmussen muligheden for (og ønskværdigheden af), at EU optræder mere samlet udadtil? | Han mener, at landene i Europa må afgive noget selvbestemmelse.                                                     |
| På hvilken måde vurderes sikkerhedstruslerne i kilden?                                                             | Han vurderer at der er en stor sikkerhedstrussel, og at vi selv bliver nødt til at bidrage for at beskytte os selv. |